

move
mObility
smart moving cities

ONTWIKKELBEELD

REGIO AMERSFOORT

Afwegingskader - CONCEPT

**Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort
2030-2040
Afwegingskader**

5 oktober 2020
www.must.nl / www.movemobility.nl

Afwegingskader Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort 2030-2040

Het gezamenlijk opstellen van het Ontwikkelbeeld Regio Amersfoort bestaat uit twee fasen. In de eerste fase worden de gezamenlijke urgenties en opgaven benoemd. Deze zijn terug te vinden in de rapportage 'Urgentie en opgaven'.

De tweede fase bestaat uit het opstellen van scenario's. Deze scenario's zijn integrale regionale

'Het afwegingskader is als een dashboard waarin de verschillen tussen de scenario's inzichtelijk wordt gemaakt.'

verstedelijgingsmodellen die de hoeken van het speelveld verkennen. Met behulp van dit **afwegingskader** worden de verschillen tussen de scenario's inzichtelijk gemaakt. Het afwegingskader is als een dashboard waarop te zien is hoe ieder scenario scoort op verschillende onderwerpen. Deze onderwerpen komen voort uit de Regionaal

Ruimtelijke Visie (RRV Regio Amersfoort) en de ontwerp-POVI Utrecht (Provinciale Omgevingsvisie) en zijn op de volgende pagina's vertaald in meetbare (kwantitatieve en kwalitatieve) criteria.

Het is niet de bedoeling om uiteindelijk een scenario te kiezen. Het afwegingskader zal niet een scenario als beste aanwijzen. Het afwegingskader geeft alleen inzicht waar de verschillen liggen. Met behulp van dit inzicht zal het uiteindelijke ontwikkelbeeld worden opgesteld. Door het afwegingskader toe te passen is deze stap transparant en herleidbaar. Ook bevat het afwegingskader alleen criteria die op regionaal niveau onderscheidend zijn. Zaken als bijvoorbeeld circulair bouwen en verkeersveiligheid zijn uiteraard belangrijk, maar niet onderscheidend op regionaal niveau. Deze zaken vinden plaats op het niveau van een (stedenbouwkundige) planuitwerking en daar zal het ontwikkelbeeld geen uitspraken over doen.

Algemeen / uitvoerbaarheid

Gezonde en toekomstbestendige leefomgeving

Duurzaam bereikbaar hart van Nederland

Vitale steden en dorpen

Sterke regio van denkers en doeners

Uitgangspunten scenario's

De scenario's zullen de hoeken van het speelveld verkennen. Er zijn echter een aantal principes die **gelden voor elk scenario**. Deze principes komen voort uit de Regionaal Ruimtelijke Visie (RRV) en de ontwerp-POVI Utrecht.

'Er zijn principes die gelden voor elk op te stellen scenario, zoals ruimte bieden voor ontwikkeling bij kleine kernen'

1. Regionaal Ruimtelijke Visie Amersfoort (RRV)

Het eerste principe is dat de groei zoveel mogelijk wordt opgevangen in bestaand bebouwd gebied.

Het tweede principe is dat er ruimte wordt geboden voor beperkte groei om de dorpen vitaal te houden.

2. Ontwerp-POVI Utrecht

Basisprincipes voor verstedelijking

Prognoses wijzen uit dat de provincie de komende

decennia nog fors gaat groeien, en dat er extra ruimte nodig is om deze groei op te vangen. Wij bezien de toekomstige ontwikkeling van woon- en werklocaties in samenhang met bereikbaarheid, en in samenhang met de overige opgaven en kwaliteiten zoals in deze visie verwoord. Daarom hanteren we bij de locatiekeuze voor nieuwe verstedelijking de volgende basisprincipes:

- zo veel mogelijk binnenstedelijk/binnendorps (binnen het stedelijk gebied) nabij knooppunten;
- daarnaast in overig stedelijk gebied;
- eventuele nieuwe (grootschalige) uitleg koppelen aan hoogwaardig openbaar vervoer en aan (bestaande of nieuwe) knooppunten van de belangrijkste infrastructurele corridors.

In aanvulling hierop willen we onder voorwaarden ruimte bieden aan kernen voor kleinschalige uitbreiding van het stedelijk gebied om de lokale vitaliteit of ruimtelijke kwaliteit te vergroten (lokaal-maatwerk).

THEMA	OPGAVE	ONDERWERP	REDENEERLIJN	INDICATOR	BEOORDELING
Algemeen	Uitvoerbaarheid	Draagvlak	Ontwikkelingen met weinig bestuurlijk/maatschappelijk draagvlak kunnen geen steun voor uitvoering krijgen.	Draagvlak voor verstedelijkingsmodel.	kwalitatief
		Complexiteit	Ontwikkelingen met ruimtelijke en technische complexe vraagstukken zijn lastiger uitvoerbaar.	Complexiteit van ontwikkelingen.	kwalitatief
		Financiële haalbaarheid	Ontwikkelingen met hoge kosten waarvan de dekking ontbreekt en die niet rendabel te maken zijn, zijn lastig uitvoerbaar.	Inschatting van kostbare maatregelen.	kwalitatief
		Adaptiviteit	Stappewijze kleinschalige ontwikkelingen zijn makkelijker uitvoerbaar dan grootschalige ontwikkelingen.	Mogelijkheden tot aanpassingen vanwege nieuwe ontwikkelingen/inzichten.	kwalitatief

THEMA	OPGAVE	ONDERWERP	REDENEERLIJN	INDICATOR	BEOORDELING
Gezonde en toekomstbestendige leefomgeving	1. Het watersysteem wordt ingezet als drager voor klimaatadaptatie, regionale identiteit en ruimtelijke ontwikkeling	Klimaatbestendig en waterrobuust (overstromingsrisico, bodemdaling)	Ontwikkeling in gebieden met (hoog) overstromingsrisico en/of bodemdaling leidt tot complexere en duurdere maatregelen nu en in de toekomst.	Aandeel van totale ontwikkeling in gebieden met risico op overstromingen en/of in gebieden gevoelig voor bodemdaling.	kwalitatief
		Klimaatbestendig en waterrobuust (droogte)	Waterbuffers bestrijden de droogte. Er is een koppelkans tussen een ontwikkeling in de nabijheid van mogelijke waterbuffers.	Aandeel van totale ontwikkeling in de nabijheid van mogelijke waterbuffer.	kwalitatief
	2. Het waardevolle landschap wordt behouden en versterkt	Natuur en ecologie, landschap en erfgoed	Er is een koppelkans tussen een ontwikkeling en het maken van ecologische verbindingen en/of het ontwikkelen en verbeteren van de landschappelijke kwaliteit rondom een ontwikkeling en/of het herwaarderen of hergebruiken van erfgoed (Grebbeinlinie).	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich tussen twee natuurgebieden bevindt en/of zich in gebied met gemiddelde tot lage landschappelijke kwaliteit bevindt en/of zich nabij (afstand bepalen) een cultuurhistorisch waardevol gebied, ensemble of object bevindt.	kwalitatief
		Stad-land verbindingen	Bereikbaarheid van het (recreatieve) buitengebied is belangrijk. Er is een koppelkans tussen een ontwikkeling aan de rand van bebouwd gebied en het verbeteren van verbindingen naar het (recreatieve) buitengebied.	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich aan de rand van het bebouwd gebied bevindt.	kwantitatief/ kwalitatief
		Ruimtebeslag groen	Groen moet evenwichtig meegroeien met stedelijke ontwikkeling. Groen is belangrijk als integraal onderdeel van verstedelijking voor rust, ruimte en recreatie.	Aantal hectare en type groen dat ontwikkeld wordt (en/of beter toegankelijk wordt gemaakt).	kwantitatief
	3. Versterking regionale recreatieve structuur	Stad en land gezond	Koppelkans tussen een ontwikkeling en het versterken van het recreatieve netwerk in en om deze ontwikkeling.	Welke structuren kunnen versterkt worden?	kwalitatief
		Waterrecreatie	Er is een koppelkans tussen een ontwikkeling aan een waterfront/oever en versterken recreatieve structuur/programma.	Aandeel van ontwikkeling dat zich aan een waterfront of oever bevindt (bijv. Eemmeer, Eem, Valleikanaal, Barnevalsche Beek, Arkvaart).	kwantitatief/ kwalitatief
	4. Zet in op een duurzame en circulaire economie & regionale energietransitie	Energietransitie/ Elektriciteitsopwekking	Koppelkans tussen een ontwikkeling en zoekgebieden voor de energietransitie (werk met werk maken).	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich in (verschillende typen van) zoekgebieden voor energietransitie bevindt (op basis van RES'en).	kwantitatief/ kwalitatief
		Energietransitie/ Warmte	Het is gunstig om ontwikkellocaties in de buurt van warmtebronnen te zoeken.	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich in buurt van warmtebronnen bevindt.	kwantitatief/ kwalitatief
		Circulaire economie	Voor de omschakeling naar een circulaire economie is clustering van bepaalde soorten bedrijven belangrijk. Specifiek kan er behoefte zijn aan milieucategorie 4 en 5 bedrijventerreinen voor het opslaan en verwerken van materialen en grondstoffen.	Oppervlakte (ha) milieucategorie 4 en 5 terreinen.	kwantitatief
		CO2 reductie	Afname CO2 emissie van in- en externe verplaatsingen met auto en/of OV.	Voor alle ritten die de regio Amersfoort als bestemming en/of herkomst hebben: reiziger km auto* 195 g/km + ov*36g/km (waardes in kg / ochtendspits).	kwantitatief
	5. Kiezen voor een duurzame en economische rendabele landbouw	Toekomstbestendige landbouw	Landbouwgronden blijven ook in de toekomst noodzakelijk voor de agrarische sector in de regio.	Hoeveel ha huidige landbouwgrond wordt in het scenario ingezet voor wonen/werken/mobiliteit/energie/natuur.	kwantitatief

THEMA	OPGAVE	ONDERWERP	REDENEERLIJN	INDICATOR	BEOORDELING
Duurzaam bereikbaar hart van Nederland	6. Verbeter de (inter)regionale bereikbaarheid	Bereikbaarheid	Toename aantal inwoners (werknemers) binnen bereik van nader te benoemen werkgebieden (som van tijd, kosten en discomfort) geeft inzicht in de economische bereikbaarheid van de regio.	Bereikbaarheid (auto en openbaar vervoer) van potentiële werknemers van werkgebieden, per zone en doelgroep het aantal inwoners dat met weerstandsvervalscurve met de eigen weerstandswaardering de zone kan bereiken, over alle zones naar aantal arbeidsplaatsen gewogen gemiddelde.	kwantitatief
		Doorstroming	Het verschil in auto- en fietsgebruik en busintensiteiten op (potentiële) knelpunten van het wegennet (HWN en OVN) geeft inzicht in de doorstroming.	Aantal auto's, fietsers en bussen op de volgende nader te bepalen wegvakken (zie kaartbeeld knelpunten rapportage).	kwantitatief
		Robuustheid	Extra capaciteit is belangrijk om ook na 2040 de bereikbaarheid te kunnen garanderen. Benutten we de capaciteit efficiënt (verhouding aankomst/vertrekken) en met name buiten de spits?	Restcapaciteit op de netwerken (auto en openbaar vervoer) buiten de spits. I/C verhouding maatgevende spits vs I/C verhouding dalmoment.	kwantitatief
	7. Bereikbaarheid en ruimtelijke ontwikkelingen integraal samen	Multimodale knopen	Voor een optimale benutting van de multimodale knopen moet het aantal in- en uitstappers in evenwicht zijn.	Verskil tussen in- en uitstappers op nader te benoemen stations. Op elke van deze haltes de som van alle instappers en alle uitstappers bepaald over alle perrons, en het positieve verschil tussen in- en uitstappers bij elkaar opgeteld.	kwantitatief
		Multimodale knopen	Voor een optimale benutting van de netwerken is het vergroten van het aantal woningen en arbeidsplaatsen in een straal van 1.200 meter (lopen) en 3.000 meter (fietsen) rondom een multimodale knoop gewenst.	Percentage nieuwe woningen bij multimodale knopen, verdeeld naar bereikbaarheid lopen en fietsen. (zie kaartbeeld met knopen).	kwantitatief
		Modal Split	Inzicht in de modal split (verhouding auto/openbaar vervoer/fiets) op de belangrijkste relaties geeft aan hoe een bepaald (deel)gebied bereikbaar is.	Modal split (verhouding auto/openbaar vervoer/fiets) tussen a en b (tussen gemeenten onderling en/of specifieke locaties - belangrijkste relaties).	kwantitatief/ kwalitatief
		Nabijheid	Nabijheid van wonen en werken leidt tot minder auto kilometers.	Aandeel gemengde gebieden (op basis van MXI).	kwantitatief/ kwalitatief
		Leefbare en gezonde wijken (regiobreed)	Afname autoverkeer door woonstraten bevordert de leefbaarheid.	Gemiddeld aantal auto's op alle wegen waar de intensiteit van heen- en terugrichting in de uitgangssituatie samen minder dan 500 auto's is en die binnen de regio liggen. Berekend als totaal aantal voertuigkilometers gedeeld door totaal aantal kilometers van de geselecteerde wegvakken.	kwantitatief
	8. Zet in op de fiets	Gezonde en duurzame mobiliteit	Toename aantal fietsritten (zowel deur-deur als onderdeel van multimodale ketens) bevordert de gezondheid en ontlast andere netwerken.	Voor alle ritten die de regio Amersfoort als bestemming en/of herkomst hebben: unimodale fietsritten + voor/natransport fietsritten / 2 (voorbeeld: keten fiets - ov - deelfiets telt als 1, maar fiets - ov - lopen als 0,5).	kwantitatief
		Modal shift	Vervanging van autoritten door fietsritten bevordert de algemene gezondheid van de regio.	Aantal/aandeel autoritten die vervangen zijn door fietsritten.	kwantitatief/ kwalitatief

THEMA	OPGAVE	ONDERWERP	REDENEERLIJN	INDICATOR	BEOORDELING
Vitale steden en dorpen	9. Versterk de bestaande centra	Draagkracht (vitale steden en dorpen)	Ontwikkeling binnen bepaalde afstand van een voorzieningencentrum versterkt de draagkracht van dat voorzieningencentrum.	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich binnen 3km van bovenlokaal voorzieningencentrum en binnen 1,5 km van lokaal voorzieningencentrum bevindt.	kwantitatief
		Bereikbaarheid kleine kernen	De bereikbaarheid van kleine kernen is van belang voor de vitaliteit van deze kernen.	De ontwikkeling van de reistijd per modaliteit van een aantal kleine kernen naar vijf belangrijke werkgelegenheidslocaties.	kwantitatief
	10. Versterk Amersfoort als regionaal centrum	Agglomeratiekracht	Stad Amersfoort is het hart van de regio. Toename van inwoners en arbeidsplaatsen binnen 30 min reistijd van station Amersfoort Centraal is een teken van de vergroting van de regionale agglomeratiekracht.	Toename aantal inwoners en arbeidsplaatsen binnen 30 en 60 reisinuten vanaf Amersfoort Centraal.	kwantitatief

THEMA	OPGAVE	ONDERWERP	REDENEERLIJN	INDICATOR	BEOORDELING
Sterke regio van denkers en doeners	11. Realiseer onderscheidende woon- en werkmilieus die gebruik maken van de specifieke kwaliteit van de locatie	Woningaanbod	Het woningaanbod moet aansluiten bij de regionale woningbehoefte.	Type woonmilieus nieuwe ontwikkelingen t.o.v. regionale woningbehoefte.	kwantitatief/ kwalitatief
		Kantoorlocaties	De regio is gebaat bij een aanbod van verschillende typen woon- en werkmilieus.	Aandeel kantoorontwikkeling in de scenario's afgezet tegen de behoefte (m2 en/of type arbeidsplaatsen).	kwantitatief/ kwalitatief
		Bedrijventerreinen	De regio is gebaat bij een aanbod van verschillende typen woon- en werkmilieus.	Aandeel van totale ontwikkeling bedrijventerrein met onderscheid intensivering of uitleg afgezet tegen de behoefte (ha en/of type arbeidsplaatsen).	kwantitatief/ kwalitatief
	12. Schep condities voor interactiemilieus waar denkers en doeners elkaar kunnen ontmoeten	Interactiemilieus	Gemengde milieus rondom multimodale knopen dragen bij aan vestigingsklimaat voor dienstverlening en zijn een voedingsbodem voor economische cross-overs.	Aandeel van gemengde stedelijke milieus (met bepaalde MXI/FSI-waarde) met multimodale bereikbaarheid waarbij ook inzichtelijk is gemaakt welke doelgroepen deze plek kunnen bereiken (op basis van reistijd en/of budget).	kwantitatief/ kwalitatief
		Inclusiviteit	Koppelkans tussen ontwikkeling en verbeteren naastgelegen wijken met sociaal-economische vraagstukken.	Aandeel van totale ontwikkeling dat zich naast een wijk met sociaal-economische vraagstukken bevindt (op basis van Leefbarometerscore).	kwantitatief/ kwalitatief
		Ontplooiing	Zo veel mogelijk mensen dienen te profiteren van de ontwikkelingen in de regio.	Potentiele bereikbaarheid werkgelegenheid voor inwoners in de regio, per gemeente. O.a. voor doelgroepen die minder dan gemiddeld in de regio de mogelijkheid hebben zich met auto en/of OV te verplaatsen.	kwantitatief/ kwalitatief

move
mObility
smart moving cities

**MUST en Move Mobility in opdracht van
Bureau Regio Amersfoort en Provincie Utrecht**

5 oktober 2020

www.must.nl / www.movemobility.nl